

BIO-info 06/2013, 15. feb 2013 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Woods Hole + Bergen = sant?

En delegasjon fra Bergen Marine Forskningsklynge (BMF), inkl. undertegnede, var denne uken er rask tur til Woods Hole på Cape Cod, utenfor Boston i USA. Mens BMF representerer den sterkeste ansamlingen av marin forskning i Europa, er Woods Hole med bl.a. Woods Hole Oceanographic Institution (WHOI) og Marine Biology Laboratory (MBL) et tyngdepunkt i USA og verdensledende på mange områder.

Et samarbeid mellom Bergen og Woods Hole kan omfatte alt fra studentutveksling, gjensidig toktdeltakelse og prosjektsamarbeid, til et større program med fokus på å løse utfordringene knyttet til klimaendringer og Arktis. Etter reaksjonene under besøket å dømme, gjenstår det bare formaliteter før en slik gjensidig avtale kan inngås.

For en uke siden mottok vi budskapet om at Torstein Solhøy var gått bort. Bare uker etter at han fylte 70 og ble pensjonist i desember fikk han et massivt hjerteinfarkt. En entusiastisk økolog og feltbiolog som hadde mye ugjort er gått bort. Han vil bli savnet av kolleger og venner over hele verden.

Hilsen Anders

Ukens bilde

Tradisjonell koreansk dans.

Fotograf: **Gyri Teien Haugland**

Danseoppvisning på DC2012 konferansen i Daegu, Korea høsten 2012.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Woods Hole + Bergen = sant?	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Minner om frist fro Cristin; Torstein Solhøy er gått bort	3
BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	5
Marie Curie, Fjellplanter, Rektorvalg,	5
NYE UTLYSNINGER	6
KLIMAFORSK (160 millioner kroner til klimasystemforskning); Nordic Centres of Excellence (NCoEs) in eScience research on Health and Social Preconditions for Health; Utlysning av stipend innen eVitenskap; EEA/Norway Grants - Research Cooperation Programme - Funding for Preparatory visits; BTO & Sparebanken Vests Idea Competition for 2013;	7
KOMMENDE MØTER OG SEMINAR	8
IMR Guest lecture, Forskerutdanning konferanse, INN	8
LEDIGE STILLINGER	9
NYE ARTIKLER	9
Castellani; Rosland; Urtizberea; Fiksen; Aksnes; Pagarete;	9

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Minner om frist fro Cristin; Torstein Solhøy er gått bort

Minner om at frist for registrering i Cristin er i 15 februar!

Cristin

Man må [logge inn](#) som UiB-ansatt. I tillegg til vitenskapelige artikler gjelder dette også kronikker, debattinnlegg, formidling – også på radio og TV, og så videre. En grei ordning er ellers at der hvor det er flere forfattere fra UiB, så har førsteforfatter ansvar for å legge inn data.

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
	Prøveforelesning	
22.02	Disputas- Lene Kleppe	Kl. 10:15, Stort Aud, HIB

Førsteamanuensis Torstein Solhøy er gått bort

Førsteamanuensis Torstein Solhøy er død. Solhøy vil bli dypt savnet ved Institutt for biologi og av venner og kolleger over hele verden. De som ønsker det, kan hedre Torsteins minne ved å skrive i kondolanseprotokollen som er utlagt i Knut Fægri's rom i 4. etasje i A-blokken. Bisettes i Stort kapell, Møllendal, mandag 18. februar kl. 12.30.

Minneord

En bauta innen fagfeltet zoologisk økologi har gått bort. Torstein Solhøy var førsteamanuensis ved Institutt for biologi og hadde nylig gått av med pensjon da livet tok en brå slutt 7.februar 2013. Han fikk et kraftig hjerteinfarkt 2.januar, og gikk igjennom flere omfattende operasjoner før det ble klart at livet ikke sto til å redde. Han vil bli husket som en formidabel feltbiolog med store artskunnskaper og en dyp innsikt i samspillet i naturen. Solhøy var også en svært sosial person som hadde et stort nettverk av kolleger og venner i inn- og utland. Han gjorde en enorm innsats for studentene som en aktiv og energisk foreleser, emne ansvarlig og veileder. Mange vil huske ham som en sær gjestfri person som alltid bød på seg selv og hadde omsorg for de rundt seg. Solhøy etterlater derfor et stort tomrom og mange gode minner om en naturelsker som levde livet til det fulle.

Solhøy ble født i Arendal i 1942. Etter å ha blitt immatrikulert ved Universitetet i Oslo begynte han studier ved Universitetet i Bergen i 1963 og ble senere engasjert som vitenskapelig assistent ved Zoologisk Museum, Universitetet i Bergen, i årene 1969-1976. I denne perioden var han i praksis daglig leder av evertebratprosjektet ved Stigstuv på Hardangervidda. Han ble tildelt graden cand.real. i

1976 for arbeidet med hornmidd (Oribatei) og kvitormer (Enchytraeidae) fra Stigstuv, og særlig fascinasjonen for hornmidd varte livet ut. Han ble i 1980 tilsatt som førsteamanuensis i zoologisk økologi ved Zoologisk Museum, som senere ble Zoologisk Institutt, og siden 2004 en del av Institutt for biologi. Med sitt sosiale vesen, store entusiasme og evnen til å gjøre enhver anledning til noe helt spesielt var han populær blant studentene. I løpet av de drøyt 30 årene ved UIB har han veiledet 15 doktorgradsstudenter og 69 hovedfag/masterstudenter. Interessene var mange og problemstillingene dertil mangfoldige, studentene forsket på alt fra hornmidd og snegler via salamander, løpebiller, sommerfugler og edderkopper til rype og jerv. Han hadde mange faglige kontakter over hele verden som ble gjerne involvert som med-veiledere for hans studenter, noe som bidro til at også studentene utviklet egne nettverk. Solhøy likte å undervise og stortrivdes på feltkurs hvor han kunne dele sitt engasjement og kunnskaper om det biologiske mangfoldet. Han underviste og var ansvarlig for emner innen zoologisk systematikk, faunistikk og zoogeografi, zoologisk økologi, paleoøkologi, atferdsøkologi, jordbunnsøkologi og ikke minst vil han bli husket for å ha ledet de populære feltkursene på Finse, henholdsvis vinterøkologi og høyfjellsøkologi. Her gjorde han zoologien og økologien levende, men han passet også på at de mindre fjellvante hadde turutstyret i orden, og at badstua var varm når kvelden kom.

Solhøy trivdes mest av alt å være i felt og har gjennom årenes løp utført en rekke verdifulle feltundersøkelser både i Norge og andre land som har vært med på å bygge opp kunnskapen vi i dag besitter om det biologiske mangfoldet. På 60- og 70-tallet var han aktiv med innsamlinger på Vestlandet der særlig landlevende gastropoder var hans store interesse. Utover 70- og 80-tallet ble det feltarbeid på Svalbard, Island, Færøyene og Øygarden der zoogeografi, spredningsøkologi og habitatvalg hos flere landlevende evertebratgrupper ble undersøkt. På slutten av 80-tallet og begynnelsen av 90-tallet samarbeidet han med det som i dag er Bioforsk-Ullensvang om problemstillinger rundt skade- og nyttefauna i fruktdyrking. Fra 90-årene og frem til sin død gjorde Solhøy studier i fjerne himmelstrøk, og særlig studiene av jordbunnsdyr, fugler og paleoøkologi i Tibet har stått sentralt. Han har også arbeidet i arktiske strøk med fokus på spredning av jordbunnsdyr til Svalbard.

Solhøy var involvert i en rekke prosjekter i samarbeid med andre institusjoner, ofte på tvers av landegrenser. Fra 2000 var han gjesteprofessor ved Universitetet i Tibet, Kina, der han var en del av Tibetnettverket sammen med Universitetet i Marburg, Tyskland, og Universitetssenteret på Svalbard (UNIS). I dette arbeidet var han også involvert i veiledning av studenter både på master og doktorgradsnivå, og en viktig brikke i kompetansehevingen på Universitetet i Lhasa. Han hadde videre et utstrakt samarbeid med Universitetet i Oslo, Universitetet for Miljø og Biovitenskap, NIVA, Institutt for Skog og Landskap og Beijing Normal University for å nevne noen.

Snegler både med og uten skall var som nevnt et av Solhøy sine store interessefelt. Han var en internasjonalt anerkjent ekspert også på denne gruppen, og var i de siste årene sentral i flere prosjekter på brunskogsnegl sammen med Bioforsk Plantehelse. Likevel forble hornmidd hans største interesse både i faunistiske, økologiske og paleoøkologiske sammenhenger. Hans bidrag i form av utallige publikasjoner på denne gruppen er uvurderlig.

Solhøy var også en forkjemper for å verne utsatte naturtyper. I en tidlig periode av hans karriere bidro han gjennom Lindåsprosjektet til å dokumentere flora og fauna før utbyggingen av oljeraffineriet på Mongstad. Han var også engasjert i arbeidet med rødlistearter, og var sentral i arbeidet med storsalamander i Geitaknottane naturreservat, Hordaland. I de siste årene har han jobbet med kartlegging av særegne naturtyper på Nes-halvøya i Kvam kommune, Hardanger.

Solhøy etterlater et stort tomrom. Han vil bli dypt savnet ved Institutt for biologi, blant kolleger, studenter, og de mange samarbeidspartnerne han hadde verden over.

På vegne av venner og kolleger ved Institutt for biologi, Bjørn Arild Hatteland

Disputas Lene Kleppe: Hva skjuler seg i torskeeggets matpakke?

Lene Kleppe disputerer for ph.d. graden med avhandlingen: "Transcriptome dynamics in Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) during oogenesis and early embryonic development and in embryos from cortisol treated females"

Veiledere: Anna Wargelius, Jon Vidar Helvik, Geir Lasse Taranger

Bedømmelseskomite: Research Scientist Group Leader Joan Cerdá, IRTA, Institute of Marine Sciences, Spania, Professor Elin Kjørsvik, NTNU, Trondheim, Professor Ivar Hordvik, BIO, Universitetet i Bergen
Leder av disputasen: Professor Arild Folkvord, Universitetet i Bergen

Tid og Sted: Fredag 22. februar 2013, kl. 10.15, Stort auditorium, Høyteteknologisenteret, Thormøhlensgate 55

http://www.uib.no/info/dr_grad/2013/Kleppe_Lene.html

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Marie Curie, Fjellplanter, Rektorvalg,

Have research competency, will travel

In May BIO PhD student Anders Lanzén will begin a Marie Curie, Intra-European Fellowship for Career Development (IEF) fellowship at Neiker-Tecnalia, the Basque Institute for Agricultural Research and Development, in north-eastern Spain. [Learn more.](#)

Litt popvit fra EECRG

Plantene spiller en nøkkelrolle i karbonkretsløpet – i fotosyntesen binder de karbon fra atmosfæren og gjør det tilgjengelig for resten av økosystemet. Men hvordan prioriterer plantene å bruke denne livsviktige ressursen? Påvirkes prioriteringene av klima og klimaendringer? Og hvilke implikasjoner har plantenes valg for karbonlagring og biodiversitet? [Les mer.](#)

MØT REKTORKANDIDATENE

Instituttlederne ved det Matematisk-naturvitenskapelig fakultet inviterer herved alle studenter og ansatte til åpent presentasjonsmøte med Team Olsen og Kuvvet Atakan m/ rektorlag. [Les mer.](#) Dette skal være en anledning for begge rektorlag til å presentere seg og sitt program (30 min) og også svare på spørsmål fra tilhørerne i salen.

Mandag 04. mars: Team Olsen kl. 12:15 i

Auditorium 1, Realfagsbygget

Dag Rune Olsen ønsker å bli rektor, og stiller med Anne Lise Fimreite som prorektorkandidat. Oddrun Samdal og Anne Christine Johannessen stiller som viserektorkandidater.

Torsdag 14. mars: Kuvvet Atakan m/rektorlag kl.

12:15 i Auditorium 1, Realfagsbygget.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Kuvvet Atakan stiller til valg som rektor for Universitetet i Bergen i 2013, sammen med Vigdis Broch-Due som prorektor, Gottfried Greve som viserektor for utdanning og Jill Walker Rettberg som viserektor for internasjonale relasjoner.

Trial access to eBooks from Cambridge University Press

UiB har fra og med i dag en måneds prøveordning med brukerstyrt innkjøp hos Cambridge University Press. Eksempel på bok: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511629150>
Realfagsbiblioteket er interessert i tilbakemelding fra de som prøver dette. Tilbakemelding på prøveordningen kan gis til [Olav Aas](#) på Realfagsbiblioteket:

UiB has trial access to Cambridge Books Online, a resource which holds over 16,799 eBooks published by Cambridge University Press.

Cambridge University Press is one of the largest and most prestigious academic publishers in the world and we are widely respected as a world leader in publishing for subjects as diverse as astronomy, Shakespeare studies, economics, mathematics and politics. [Read more](#).

The university library is interested in feedback from people trying this out. Feedback can be sent to [Olav Aas](#).

Oppfølgingen av biofagevalueringen

Evalueringen av biologisk, medisinsk og helsefaglig forskning fra 2011 omfattet UoH-sektoren, inklusive helseforetak, og instituttsektoren. To oppfølgingsutvalg vil høsten 2013 levere rapporter med prioriterte oppfølgingstiltak. Anders Goksøyr sitter i Utvalg for biologiske fag. [Les mer](#).

New Journal: Journal of Agricultural Sciences

Journal of Agricultural Sciences is currently accepting manuscripts for publication. [Learn more](#).

Mammutsalg 18. feb – 2. mars!

Er du glad i bøker? Studia har mammutsalg! [Les mer](#).

Newsletters & Reports

[NMP nyhetsbrev nr. 1 i 2013](#) CICERO [INN: Bergen's Newsletter for Foreigners](#)

Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) – [First meeting report](#) (from Bonn, Germany, 21-16 Jan. 2013)

NYE UTLYSNINGER

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

KLIMAFORSK (160 millioner kroner til klimasystemforskning); Nordic Centres of Excellence (NCoEs) in eScience research on Health and Social Preconditions for Health; Utlysning av stipend innen eVitenskap; EEA/Norway Grants - Research Cooperation Programme - Funding for Preparatory visits; BTO & Sparebanken Vests Idea Competition for 2013;

KLIMAFORSK (160 millioner kroner til klimasystemforskning);

Samfunnet etterspør kunnskap om framtidig klima. Denne våren lyses det ut 160 millioner kroner til forskerprosjekter som skal øke kunnskapen om naturlige og menneskeskapt klimaendringer.

Midlene lyses ut til forskerprosjekter med varighet på opp til fire år. Forskningsrådet ønsker å finansiere inntil to store nasjonalt koordinerte prosjekter og rundt 10 mindre prosjekter. Ved tildeling skal minst 50 millioner kroner gå til prosjekter med polarrelevans.

NORKLIMA, det nye Store programmet for klima (KLIMAFORSK) og Polarforskningsprogrammet (POLARPROG) finansierer utlysningen sammen.

Søknadsfrist 10. april

Utlysningsteksten legges ut på Forskningsrådets nettsider i løpet av en ukes tid. Søknadsfristen er 10. april.

Funds for eScience research on Health and Social Preconditions for Health (NeGI)

The NeGI Steering Committee has decided to allocate approximately 40 MNOK to set up 1-2 Nordic Centres of Excellence (NCoEs).

Deadline: 17.04.2013 14:00 CET

[Read more](#)

Utlysning av stipend innen eVitenskap

Forskningsrådet lyser ut ti millioner kroner til doktorgradsstipend og postdoktorstipend for studenter som ønsker å ta forskerutdanning innenfor eVitenskap ved en institusjon i utlandet. eVitenskap omfatter teori, modeller, metoder, algoritmer og programvare rettet mot beregnings- og dataintensive vitenskapelige og industrielle problemstillinger.

Studenter med bakgrunn fra metodefagene matematikk, statistikk og informatikk er aktuelle søkere. Utlysningen er også aktuell for studenter med bakgrunn fra fagområder som anvender eVitenskap, for eksempel naturvitenskap, teknologi, medisin, økonomi, humaniora og samfunnsvitenskap.

Utlysningen ligger på Forskningsrådets nettsider: www.forskningsradet.no/espedalstipend

EEA/Norway Grants - Research Cooperation Programme - Funding for Preparatory visits *To researchers and institutions interested in submitting applications to the Norwegian Estonian Research Cooperation Programme*

Applicants who wish to conduct a preparatory visit to their partner before they submit their project application to the Norwegian-Estonian Research Cooperation Programme (deadline 14th March), may apply to the EEA/Norway Grants Scholarship programme in Estonia.

Due to the unforeseen delay in the publication of the Scholarship call, the period of time available for applying, planning and executing such preparatory visits is, regrettably, very limited. We are therefore sending out this information by mail to all of our contacts who have expressed interest in Norwegian-Estonian research cooperation.

- Norwegian or Estonian research partners who would like to conduct a preparatory visit to their prospective partner in the other country, should **apply as soon as possible**.
- The **5 week rule** mentioned in the Scholarship call documents **will not be applied** strictly for applications for preparatory visits with the objective of preparing an application to the Norwegian-Estonian Research Cooperation programme.

- The Scholarship call is an open, rolling call. However, applicants need into account ca.10 working days for the application to be processed. The preparatory visits have to be carried out before the Research Cooperation call closes on March 14th.
- Note that the **costs are only eligible after** the awarding of the grant. That is, if ticket are have been bought before the date of the grant awarding decision, the costs are not eligible. Accommodation and subsistence costs may, however, still be eligible.
- An application submitted on February 13th could result in a visit on February 25th at the earliest, and on March 13th at the latest. The latest possible application date (for a visit on March 13th) is **March 1st** – with a response on March 11th.

EEA Scholarship Programme in Estonia managed by the Archimedes Foundation - [call for preparatory visits](#):

Norwegian Estonian Research Cooperation Programme – [call for projects](#):

Idea Competition 2013!
Do you have an exciting research project?
Do you see a solution for one of the world's many challenges, big or small?
If so, we urge you to participate in our idea competition and compete for **300 000 NOK**

BTO & Sparebanken Vest invite researchers and employees to participate in our Idea Competition for 2013

We seek ideas with potential to solve real challenges in today's

society, big or small. The winning idea will receive a total sum of 300 000 NOK, to be awarded at the Grow Conference, 21 March. The winning idea will be selected by an external jury. To participate in the contest, please fill out the simple idea description form (no more than 2-3 pages) and send it in by **20th of February** to idea@bergento.no.

For more information and how to participate, go to: <http://bergento.no/ideacompetition2013/>

KOMMENDE MØTER OG SEMINAR

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

IMR Guest lecture, Forskerutdanning konferanse, INN

IMR Guest lecture

Date: **21.02.2013**; NB Wrong date in last week's BIOinfo : correct date is 21.02

Time 14:00 - 15:00;

Location: Institute of Marine Research, Bergen NG50 Møterom 3etg (stort)

Dr Joan Cerdà, (IRTA, Institute of Marine Sciences (CSIC), Barcelona, Spain) is widely recognised as the world-leading scientist in piscine aquaporin research.

Molecular basis of egg formation in marine teleosts: the role and regulation of an oocyte aquaporin

The hydration of the oocyte of marine teleosts that produce pelagic (buoyant) eggs is critical for the development of viable gametes as it assures a water reservoir when eggs are released into the hyperosmotic seawater, and facilitates egg buoyancy and dispersal. Therefore, egg hydration and buoyancy are the first markers of egg quality in the aquaculture of marine fish. Recently, a teleost-specific aquaporin has been identified as the major pathway for the entry of water into the oocyte. In this presentation, I will summarize these findings and show that the aquaporin-mediated mechanism is unexpectedly highly regulated at the transcriptional and post-translational levels in the fish oocyte. I will also discuss preliminary data suggesting that the oocyte aquaporin may be employed for genetic improvement of egg quality in cultured marine fish.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Melding om konferansedato for den årlige administrative konferansen om forskerutdanning.

Universitetet i Agder (UiA) er dette året vertskap for den **årlige administrative konferansen om forskerutdanning**. Konferansen arrangeres av UHRs forum for forskerutdanning. Dato for årets konferanse er **26.-27. august 2013 i Kristiansand**. Program og praktisk informasjon om påmelding, frister, hotell mv sendes til institusjonene i slutten av april.

Spring, Summer, Autumn Courses at Friday Harbor Labs!

Friday Harbor Laboratories is still accepting applications for courses in Spring, Summer and Autumn 2013! Please link to the following [FHL web page](#) for course descriptions and application information.

INN Club meeting: Coffee Tasting

The INN club is a meeting initiative for foreigners in Bergen established by Bergen's Chamber of Commerce. Their next meeting is 19 Feb. kl. 17:20. Meet at the "Blue Stone". [Learn more.](#)

PS UiB employees are members of INN

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Castellani; Rosland; Urtizbera; Fiksen; Aksnes; Pagarete;

[M. Castellani](#), [R. Rosland](#), [A. Urtizbera](#), and [Ø. Fiksen](#). 2013.

A mass-balanced pelagic ecosystem model with size-structured behaviourally adaptive zooplankton and fish

Ecological Modelling **251**: 54-63. [[pdf](#)] [[doi:10.1016/j.ecolmodel.2012.12.007](#)]

▶ [Ø. Fiksen](#), M.J. Follows, and [D.L. Aksnes](#). 2013.

Trait-based models of nutrient uptake in microbes extend the Michaelis-Menten framework

Limnology and Oceanography Reviews **58**: 193-202. [[pdf](#)] [[doi:10.4319/lo.2013.58.1.0193](#)]

A.W. Visser and [Ø. Fiksen](#). 2013.

Optimal foraging in marine ecosystem models: selectivity, profitability and switching

Marine Ecology-Progress Series **473**: 91-101. [[pdf](#)]

White, D. A.; [Pagarete, A.](#); Rooks, P.; et al. **The effect of sodium bicarbonate supplementation on growth and biochemical composition of marine microalgae cultures** JOURNAL OF APPLIED PHYCOLOGY Volume: **25** Issue: **1** Pages: **153-165** DOI: **10.1007/s10811-012-9849-6**

Published: **FEB 2013**